

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 11P/132/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121207455
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Dobiášová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4121207455.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Adrianou Dobiášovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého E. T., nar. XX.X.XXXX, t.č. umiestnený Centrum pre deti a rodiny, Kalinčiakova 4295, Topoľčany, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky R. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., H. XX a otca E. L., nar. X.X.XXXX, bytom V., M. X o návrhu navrhovateľky V. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., M. X na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom, takto

rozhodol:

Súd mení rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 13P/16/2020-33 zo dňa 3.3.2020 tak, že ruší náhradnú osobnú starostlivosť nad maloletým E. T., nar. XX.X.XXXX, ktorý bol zverený V. L., nar. XX.X.XXXX, bytom V., M. X a zároveň nariaďuje nad maloletým E. T., nar. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny, Kalinčiakova 4295, Topoľčany.

Súd zaväzuje matku maloletého dieťaťa R. T., nar. XX.XX.XXXX prispievať na výživu maloletého E. T., nar. XX.X.XXXX výživným v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne na účet Centra pre deti a rodiny, Kalinčiakova 4295, Topoľčany, a to vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Súd zaväzuje otca maloletého dieťaťa E. L., nar. X.X.XXXX prispievať na výživu maloletého E. T., nar. XX.X.XXXX výživným v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne na účet Centra pre deti a rodiny, Kalinčiakova 4295, Topoľčany, a to vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresnému súdu Nitra bol dňa 29.6.2021 doručený návrh navrhovateľky V. L., nar. XX.X.XXXX, bytom M. 5, V., ktorým požadovala, aby jej súd uložil povinnosť odovzdať maloletého E. T., nar. XX.X.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny, Kalinčiakova 4295 v Topoľčanoch na dobu do rozhodnutia súdu vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletým E. T.. Návrh navrhovateľka - V. L. ako príbuzná a zároveň teta maloletého uviedla, že ona sa rozhodla tak, že už nechce zabezpečovať výkon náhradnej osobnej starostlivosti u maloletého E. T., a to najmä preto, že u maloletého pribúdajú prejavy sociálnej patológie, ktoré sa prejavujú tak, že maloletý uteká z domu, je vzdorovitý a má tendenciu klamať, zavádza, nerešpektovať príkazy a dohody. Navrhovateľka udáva, že komunikácia medzi ňou a maloletým je vážne narušená a ona výchovu jednoducho nezvláda. Poukazuje na to, že maloletý E. neodkladne potrebuje zabezpečenie vhodného výchovného prostredia vzhľadom na jeho začínajúce

poruchy správania, a to pod dohľadom odborníkov. Z pohľadu navrhovateľky je oprávnené a dôvodné zabezpečiť, aby bol maloletý urýchlene umiestnený v Centre pre deti a rodiny. Výchovné problémy s maloletým E. začala spozorovávať približne od septembra r. 2020, kedy nastúpil do vzdelávacieho procesu v základnej škole. V kolektíve spolužiakov nemal kamaráta, bol terčom šikany, spolužiaci sa mu vysmievali. Po návrate zo školy domov bol podráždený, úlohy si vypracovával zbrklo, odmietal si opraviť úlohy, odmietal v domácnosti pomáhať, bol spokojný len vtedy, keď sa mohol dobre najesť a vyspať, bol agresívny voči obojmu starým rodičom, a to najmä v mojej neprítomnosti, kedy si na nich neprímerane dovoľoval, bol odmietavý, lenivý, pohodlný, egoistický, egocentrický. Svojich práv sa dožadoval a zároveň odmietal pravidlá ostatných. Odmietal sa zúčastňovať bežných domácich povinností. Práve v tomto období začala pociťovať nevládu zabezpečovať starostlivosť o dieťa a viac si uvedomovať, že jeho výchovu asi nezvláda a do budúcnosti nezvládne. Z tohto dôvodu bol maloletý od októbra do decembra r. 2020 hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici v Kremnici a z dôvodu porúch správania a náročnej výchovy je od januára tohto roku (od 11.1.2021) až do 29.6.2021 umiestnený v rámci dobrovoľného pobytu v Diagnostickom centre, Slovinská 1 v Bratislave. Uvedené centrum iniciovalo a dalo podnet k psychologickému a výchovnému podpore pre navrhovateľku, keďže má maloletého v náhradnej starostlivosti. Počas jeho pobytu v diagnostickom centre sú v pravidelnom kontakte, taktiež aj s pracovníkmi zariadenia, teda sociálnou pracovníčkou a hlavne so psychologičkou, ktorá u maloletého spozorovala a konštatovala narušenú vzťahovú väzbu a traumatizáciu v detstve rôznymi životnými situáciami, ktorých bol svedkom (matka s deťmi prespávala v parku, naháňala ich polícia...). Psychologička zariadenia má za to, že uvedené skutočnosti sú príčinou porúch správania u dieťaťa. Maloletý nevyhnutne potrebuje špeciálny prístup a preto ona ako náhradná matka si uvedomovala, že potrebuje výchovnú a psychologickú podporu, keďže zvažovala umiestnenie E. do ústavnej starostlivosti. Vzhľadom na tieto skutočnosti, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, pracovisko Zlaté Moravce vydal dňa 12.4.2021 odporúčanie - vykonávanie odborných metód práce za účelom poskytovania podpory, sociálneho alebo iného odborného poradenstva náhradným rodičom, ktoré realizuje až doteraz Centrum pre deti a rodiny Nitra, ambulantnou a terénnou formou od mája. Pracovníci uvedeného centra ju pravidelne navštevovali a poskytovali pomoc a podporu v súlade s plánom sociálnej práce s cieľom posilnenia jej výchovných, komunikačných a sociálnych zručností a poskytovali jej pomoc s prípadnou adaptáciou na nové pomery v rodine príchodom maloletého E. z diagnostického centra. Aj napriek tejto snahe pracovníkov CDR je pevne rozhodnutá, že nemá naďalej záujem zabezpečovať starostlivosť o svojho maloletého synovca E.. Jeho umiestnenie do ústavnej starostlivosti by rada uskutočnila hneď po prepustení z diagnostického centra, nakoľko súčasný zdravotný stav mal. E. si vyžaduje dispenzarizáciu v neurologickej ambulancii, psychiatrickej, očnej a v logopedickej ambulancii. Navrhovateľka ďalej uviedla, že s maloletým navštevovala neurologickú ambulanciu MUDr. V. X. v Nitre, detskú psychiatrickú FN v Nitre, MUDr. C. Y., očnú ambulanciu MUDr. G. P. v Nitre a navštevoval aj logopedickú ambulanciu Mgr. E. J. v Nitre-Chrenová a potom aj CPPPaP v Zlatých Moravciach. Navrhovateľka tiež s mal. Jaroslavom absolvovala dňa 28.8.2020 špeciálno-pedagogické vyšetrenie v ČŠPP Nitra so záverom, že E. je dieťa s rečovým deficitom s dopadom na emočnú, motivačnú i záujmovú stránku osobnosti, osobnosť pubescentná, v prežívaní citlivá. Odporúčajú vzdelávanie dieťaťa na ZŠ formou školskej integrácie s uplatnením inštitútu asistenta učiteľa. Navrhovateľka uviedla s mal. E. obýva rodinný dom v V., spoločne s jej priateľom a jej rodičmi. Rodinný dom pozostáva zo 6-tich miestností. Prízemie domu obývajú rodičia, poschodie má k dispozícii ona s priateľom a maloletý E., ktorý tu má vlastnú izbu.

2. Okresný súd Nitra uznesením o neodkladnom opatrení sp. zn. 11P/132/2021-16 zo dňa 08.07.2021 uložil navrhovateľke povinnosť odovzdať maloletého E. T., nar. XX.X.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny, Kalinčiakova 4295 v Topoľčanoch na dobu do rozhodnutia súdu vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom.

3. Na nariadené pojednávanie dňa 11.10.2021 sa nedostavila matka maloletého dieťaťa, ktorej sa nepodarilo doručiť predvolanie na adresu trvalého pobytu z dôvodu, že adresát je neznámy.

4. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že sa pridrižiava návrhu na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u mal. E. T., nar. XX.X.XXXX s tým, že maloletý bude naďalej umiestnený do Centra pre deti a rodiny, Kalinčiakova 4295, Topoľčany. Nevedela, čo všetko bude situácia s E. obnášať. Chodila s ním do špeciálneho pedagogického poradenstva, navštevovali rôznych lekárov. Nastala situácia, keď sa jej otcovi pohoršil zdravotný stav, začala u neho starecká demencia a Alzheimer, pričom otec je na invalidnom vozíku. Mal. E. nerešpektoval jej rodičov a vznikali medzi nimi neustále problémy. Dokonca sa E. išiel s palicou zahnať na jej mamu. S E. boli problémy aj v škole, nakoľko sa nechcel učiť. Odmietal

sa s ňou učiť, vytykal jej, že nie je pre neho učiteľka, ale len teta. Odmietal robiť nejaké jemu primerané domáce práce. Nemal záujem akokoľvek v domácnosti pomáhať v jednoduchých prácach. Veľmi ťažko zvládal učenie. Robil také veci, že vyšiel na balkón a kričal, že ho týrame a dokonca chcel vyskočiť z okna a vtedy musela volať aj záchranku. Následne bol hospitalizovaný. Ostával dosť nervózny a neposlušný. Bol na preliečení na psychiatrii v Kremnici od 20.11.2020 do 22.12.2020. Následne jej volával aj riaditeľ školy, nakoľko mal E. problémy aj s učiteľmi. Preto sa rozhodla dať ho do Diagnostického centra do Bratislavy, aby bolo zistené, čo sa s ním deje a čo mu je. Od uvedeného zariadenia dostala správu. Následne navštevovala pracovníčky CDR Nitra, viackrát boli u nich doma a ona bola tiež v CDR za uvedenými pracovníčkami. E. je epileptik a z toho dôvodu ho nechceli zobrať nikde do LVS. Vnímala, že problémy má už aj s rodičmi a E. situácia na nich dobre nevládala. Preto začala zvažovať stav, aby bol umiestnený do CDR. V rámci pobytu u nich si nenašiel žiadnych kamarátov. Spolužiaci sa s ním nechceli veľmi kamarátiť, bol taký sám. Nedokázal si nájsť kamarátov. Sama usúdila, že jeho starostlivosť už nezvláda a preto mala záujem o to, aby bol umiestnený do ústavnej starostlivosti. Myslí si, že E. je už teraz lepšie v CDR kvôli spoločnosti detí, ktoré tam má. Snaží sa ho zobrať ku nim, keď má voľný víkend. On s tým takto súhlasí. Ostal medzi nimi vzťah. Taktiež navrhla, že môže prísť ku nej či na prázdniny alebo sviatky. Jeho výchovu ale prestala zvládať, čo bolo dôvodom toho, že bol umiestnený do CDR v Topoľčanoch. Mala zámer zabezpečiť mu aspoň základné vzdelanie a preto volila jeho pobyt v CDR, kde sa mu môžu venovať psychológovia a odborníci, ako aj špeciálny pedagóg. Matka maloletého sa absolútne o syna nezaujímal. Otec sa ohľadom syna informoval a E. bol u svojho otca aj na prázdninách. V nadväznosti na daný stav sa rozhodla tak, aby súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť nad mal. E. T. s tým, že mal. by bol umiestnený do ústavnej starostlivosti v CDR, Kalinčiakova 4295, Topoľčany.

5. Otec maloletého dieťaťa na pojednávaní uviedol, že sa v podstate stotožňuje s tým čo povedala tu prítomná navrhovateľka, ktorá je jeho sestra a starala sa o mal. E. T.. On nemal s E. žiadny vzťah, nebol s ním v kontakte, nakoľko to jeho matka nechcela. Mal ho aj v Poprade s deťmi, ktoré má z mimomanželského vzťahu. Vychádzal s ním dobre, ale E. mal problémy s jeho mladším synom. Odmietal sa učiť, upratovať, nič ho nezaujímal. Aktuálne ak mu zavolá, ani mu nezdvihne telefón, len keď niečo potrebuje. Nevedel sa prispôbiť ani ich domácnosti. Je s ním len sporadicky v telefonickom kontakte. Otec vykonáva prácu v pracovnom pomere a má na starosti penzión, ktorý ale zakrátko ukončí svoju činnosť. Príjem má približne 600 eur mes. v čistom. Otec má celkovo 3 deti a žije nateraz so svojou partnerkou.

6. Kolízny opatrovník uviedol, že UPSVaR bol nápomocný prítomnej navrhovateľke ohľadom zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti u mal. E. T.. Navrhovateľka avizovala úradu, že nezvláda výchovu u mal. E. T.. V rámci celého roka, v ktorom bol v starostlivosti u navrhovateľky bol v podstate v rôznych zariadeniach. Bolo jej následne poskytnuté poradenstvo a odporúčania z úrovne UPSVaR za účelom zvládania starostlivosti o mal. E.. Napriek tejto pomoci sa rozhodla, že nebude u E. už vykonávať starostlivosť a na základe neodkladného opatrenia bol umiestnený do CDR, Kalinčiakova 4295, Topoľčany, kde ho odovzdala navrhovateľka. V tomto zariadení sa maloletý následne celkom dobre adaptoval. Boli mu vysvetlené pravidlá, ktoré fungujú v CDR. E. trávi rád čas s mladšími deťmi, vyhľadáva aj dospelých za účelom výhod pre seba. Veľmi oceňujeme starostlivosť navrhovateľky o E., pomáhala mu v učení, zdravotnej stránke a navštevovala s ním potrebné zariadenia. Snažila sa mu venovať vo voľnom čase a snažila sa mu aj v krátkej dobe kým bol u nej, vytvoriť šťastné detstvo. Z hľadiska špeciálneho prístupu k maloletému už pani L. jeho výchovu ďalej nezvládala a rozhodla sa ho umiestniť v ústavnom zariadení, kde je pod dohľadom odborníkov a nateraz napreduje, čo sa týka jeho fyzického i psychického rastu. Matka maloletého sa doteraz nekontaktovala s ÚPSVaR a zrejme ani s CDR Topoľčany, kde je nateraz umiestnený. Matka dieťaťa sa nedostavila ani na stretnutie, ktoré bolo zorganizované z úrovne CDR, hoci to prisľúbila.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a oboznámil nasledovné listiny: návrh navrhovateľky, rodný list mal. dieťaťa, uznesenie OS Nitra sp. zn. 13P/16/2020-33 zo dňa 3.3.2020, správa CDR Topoľčany, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia, spisy OS Nitra sp. zn. 13P/16/2020 a 13P/327/2019 a 11P/198/2019 a zistil tento skutkový a právny stav veci:

8. Maloletý E. T., nar. XX-XX-XXXX bol rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 13P/16/2020 - 33 zo dňa 03.03.2020 bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti svojej tety V. L., nar. XX.XX.XXXX (sestra otca) a rodičia boli zaviazaní prispievať na výživu maloletého sumou 30% zo sumy životného

minima. Dôvodom rozhodnutia bola skutočnosť, že rodičia nezabezpečovali starostlivosť o svoje maloleté dieťa, nemali vytvorené podmienky na zabezpečovanie starostlivosti. Maloleté dieťa bolo pôvodne rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 11P/296/2009 - 31 zo dňa 27.01.2010 zverené do osobnej starostlivosti matky, otec neprejavoval riadny záujem, avšak maloletý sa ocitol v stave, keď bol jeho život, zdravie a tiež priaznivý vývoj vážne ohrozený stavom na strane matky mal. dieťaťa, ktorá nedokázala zabezpečiť bývanie, starostlivosť a ekonomické zázemie, preto mu bolo uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine a to uznesením OS Nitra 11P/198/2019 - 13 zo dňa 02.09.2019, za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletému dieťaťu pobytom v zariadení Centra pre deti a rodinu Nitra, Dlhá 179, 949 01 Nitra najdlhšie na dobu 6 mesiacov. Následne sa začal otec aktívne o maloleté dieťa zaujímať, avšak z dôvodu pracovných povinností mimo územia Slovenskej republiky však starostlivosť o dieťa nemohol zabezpečiť. Matka si svoje pomery ani po nariadení výchovného opatrenia maloletému dieťaťu v 9/2019 neupravila a ani nie je aktívna v riešení svojej nepriaznivej sociálnej situácie. Nariadené výchovné opatrenie, ktorého cieľom bolo zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletému dieťaťu pobytom v CDR tak vôbec nespĺnilo svoj účel. Dieťa nebolo možné vrátiť do pôvodného výchovného prostredia matky, preto súd vyhovel návrhu V. L. na zverenie maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko prejavila záujem o riadne zabezpečovanie starostlivosti o maloletého, čo bolo v jeho najlepšom záujme, aby vyrastalo v rodinnom prostredí.

9. Po zapojení do vzdelávacieho procesu v ZŠ v 09/2020 sa maloletému nepodarilo nadviazať žiadne priateľské kontakty, bol terčom šikany a posmeškov, bolo u neho badať podráždenosť a odmietavosť k úlohám a domácim prácam. Postupne sa začal prejavovať agresívne voči obom starým rodičom, na ktorých si neprimerane dovoľoval. Z dôvodov porúch v správaní a náročnej výchovy bol preto maloletý od októbra 2020 do decembra 2020 hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici v Kremnici, a následne od januára 2021 až do 29.6.2021 bol v rámci dobrovoľného pobytu v Diagnostickom centre, Slovinská 1 v Bratislave. V súčasnosti sa od 13.08.2021 opätovne nachádza v ústavnej starostlivosti v Centre pre deti a rodinu, Kalinčiakova 4295 v Topoľčanoch a to na základe neodkladného opatrenia zo dňa 08.07.2021 pod sp. zn. 11P/132/2021 - 16 a to z dôvodu, že navrhovateľka V. L. naďalej nezvládala adekvátne zabezpečovať starostlivosť o maloletého, nakoľko u neho pretrvávali výchovné problémy a pribúdali prejavy sociálnej patológie v správaní, ktoré sa prejavovali útekmi z domu, vzdorom, tendenciami klamať, zavádzať a nerešpektovaním pravidiel.

10. Zo správy z Centra pre deti a rodinu Topoľčany zo dňa 30.09.2021 súd zistil, že po oboznámení sa s pravidlami skupiny a svojimi povinnosťami, maloletý E. o sebe hovoril málo, na otázky odpovedal jednoduchými vetami, celkovo nechcel o sebe veľa rozprávať, postupne sa však osmeloval, rád trávil čas s mladšími deťmi, rovesníkov nevyhľadával. Od začiatku sa zapájal do domácich prác, ktoré si dokonca aj sám pýtal, k dospelým sa správal slušne, autoritu rešpektoval. Navštevuje 8. ročník ZŠ sv. Z., v Topoľčanoch, má diagnostikované poruchy učenia, neboli doposiaľ podané žiadne informácie ohľadom ťažkostí s učením alebo správaním v triede. U maloletého je badať nerovnomerný fyzický, psychický a sociálny vývin. Rád sa hrá s hračkami pre deti predškolského veku a rád trávi čas na pieskovisku. Naopak vyhľadáva spoločnosť dospelých, komunikuje na ich úrovni, bavia ho činnosti určené pre dospelých ako varenie, či vedenie rozhovorov, pričom sa snaží získať si pre seba výhody. Problematické je jeho správanie k menším deťom, ktoré straší a je schopný im ublížiť. Vzťah ku starším deťom ho naďalej nezaujíma. Svoje povinnosti si plní bez odmietania, celkovo sa javí pokojne a spokojne. Počas pobytu v centre bol 2krát na krátkodobom pobyte u navrhovateľky, jedenkrát ho navštívila teta D. z Nemecka a tiež otec a sestra X., ktorá býva v Grécku. Kontakt s matkou sa doposiaľ nepodarilo nadviazať. Krátkodobé pobyty v domácom prostredí sú pre E. prínosné z pohľadu emocionálneho naplnenia, vracia sa spokojný s množstvom darčiekov a sladkostí, o ktoré sa rád podelí. Odborný tím CDR Topoľčany sa zhoduje na tom, že pobyt maloletého v centre má priaznivý vplyv na jeho psychický, fyzický a sociálny vývin, sú naplnené jeho potreby bezpečia a istoty, ktoré nezažil v rodinnom prostredí s matkou, vzťahy s rovesníkmi a dospelými osobami mu prinášajú potrebné emocionálne naplnenie a zároveň aj pevné hranice potrebné pre riadnu socializáciu primeranú jeho veku, ktorú sa v náhradnom prostredí nepodarilo dosiahnuť.

11. Podľa § 47 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

12. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova maloletého dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je ho možné zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

13. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov..

14. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

15. Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

16. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

17. Podľa § 81 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, veta prvá, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

22. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

23. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že nad maloletým E.e dôvodné nariadiť ústavnú starostlivosť. Maloletý sa od 13.08.2021 na základe nariadeného neodkladného opatrenia nachádza v zariadení Centra pre deti a rodiny Topoľčany, v ktorom prosperuje po fyzickej i emocionálnej stránke. V centre má zabezpečené istoty a riadne stanovené pravidlá a hranice, ktoré mu prinášajú pocit bezpečia. Maloletý sa v centre cíti spokojne, svoje individuálne povinnosti si riadne plní. Dokonca sa u neho neprejavujú poruchy správania, či odmietanie autorít tak, ako to bolo v domácom prostredí u svojej tety. O maloletého prejavujú čiastočne záujem otec, i jeho sestra, ktorí ho boli navštíviť. Taktiež navrhovateľka sa naďalej aktívne zaujíma o maloletého, ku ktorej chodíva na krátkodobé pobyty. Čo sa týka matky maloletého, táto sa zdržiava na neznámom mieste a o maloletého nejavi dlhodobu žiadny záujem. Otec tiež nateraz nemá vytvorené vhodné rodinné podmienky, aby dieťa u neho mohlo žiť. Vzhľadom na uvedené je žiaduce, aby u maloletého pokračovala ústavná starostlivosť nariadená neodkladným opatrením v Centre pre deti a rodiny Topoľčany. Tu je zabezpečená pre maloletého potrebná úroveň starostlivosti po fyzickej aj psychickej stránke. Maloletý prosperuje a je spokojný. Ústavná starostlivosť bude vykonávaná do doby kedy rodičia maloletého budú schopní riadne sa o neho postarať, zmenia svoje pomery, správanie, nastavia zodpovedný prístup k plneniu svojich rodičovských povinností, prípadne odpadnú dôvody nariadenia ústavnej starostlivosti, teda maloletý stabilizuje svoje správanie, odpadnú výchovné problémy a bude možné opätovne zveriť maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, ktorá má pred ústavnou starostlivosťou prednosť.

24. V súvislosti s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletým sa súd zaoberal aj vyživovacou povinnosťou matky a otca maloletého, ktorých jednotlivo zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou minimálneho výživného v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine, ktorú sú matka a otec povinní poukazovať na účet Centra pre deti a rodiny Topoľčany. S poukazom na uvedené skutočnosti preto rozhodol súd tak, ako uvádza výroková časť tohto rozhodnutia a matke a otcovi určil výživné, na ktoré sú povinní bez ohľadu na svoje majetkové a sociálne pomery, a to v minimálnom rozsahu, ktoré je od 01.07.2021 v sume 29,87 eur.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie (resp. na nariadenie výkonu rozhodnutia) podľa osobitného zákona.